

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egy évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyed évre 2 korona.
Egyes szám 10 fillér.

MAROS

POLITIKAI LAP

HIRDETÉSEK ÁRA:

Egyszeri hirdetés soronkint
20 fillér. Többszöri 16 fillér.
Apró hirdetés egy szó 4 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:
Fötér, Böhm ház.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Gaal László.

KIADÓHIVATAL:
Gaal László, Fötér.

Parasztok szervezkedése.

Napjainkban, midőn a nemzeti hősök egyre-másra liferálnak, — a pauszás tollak úgy látszik hazafiak maholnap kiérdemülnek a tudományból, mert a darabontokból kifogytak, jeliszavak és dicső eszmék elkoptak, s nem tudják, hogy mivel is tartsák mámoros hangulatban a "nemzetet" nehogy figyelmét ama bizonyos hátalévó szállítások felé irányítsa, melyek a közel jövőben megkoronázni hivatják a paktumban lefektetett béke nagy művét.

Pedig odafent is, ide lent is, lehetne nekik sok mindenről írni, s fejtegetéseik érdekes kortörténeti adalékokat képezhetnének az utókor számára. Itt van például az egyre nagyobb arányokat öltő paraszti mozgalom, a földmives népség ébredése. Utalunk — hogy messze ne menjünk — a csanádmezei, békési és csongrád megyei parasztyűlésekre: a délmagyarországi svábság radikális parasztszövetségére, hasonló alakulatu soproni, tolnai, pozsonyi és mosonmegyei törekvésekre, az alföldi tót parasztság egyébként hazafias parasztpárti irányzatára, a román parasztnak szocialista irányu, s magukat a román intelligencia és papság járma alól emancipálni igyekvő küzdelmére, — tehát a magyar, sváb, tót és román parasztnak alakulatai azt látszanak mutatni, hogy csupán szervezkedni akarnak közös érdekeik megvédelmére, s legalább ránk — egyes jelenségektől, jelentéklelen törekvések-

től eltekintve — azt a benyomást teszi svábok avagy német parasztnak, tót és román — parasztnak önállóságra törekvése, hogy abban a magyar állammal ellenséges nemzeti törekvést felfedezni nem lehet; hogy ezek a parasztnak még csak tudomást sem vesznek a közjogi politikáról, hanem panaszkodnak a magyar parasztnal együtt a sarcok sokfélesége miatt, miért is saját lábukon akarnak járni és körülnézni a nagy világban, s miután számuk másfélmilliót teszen ki, nem is lehet tőlük rossz néven venni, ha jogokért esengnek, s kenyérpolitikát hangoztatnak.

Legközelebb — a husvéti ünnepekre — a hajdumegyei parasztság intézett kiáltványt a földmivelő néphez. Ebből aztán sok mindent megérthetünk kommentár nélkül. Ecsedi, Pokróc, Rózsa és társaik elszoruló szívvel látják napról-napra, hogy ebben a tejjel-mézzel folyó országban éppen a földmives nép az, amelynek sorsa a legmostohább. Jogai nincsenek, csak kötelességei, és az utóbbiak sulyosak. Nem törődik velük senki és a hatalom urai ha törődnek is velük néha napján, ez csak újabb terheket jelent, vagy legfeljebb annyit, hogy nem hagyják végleg elpusztulni, mert ebből is csak nekik volna kárjuk. Nem is remélik ebben az önző világban, hogy mások önzetlenül segítsenek rajtuk. Régi közmondás, tehát igaz mondás, hogy mindenkinek első gondolja a magáé és csak azután kö-

vetkezik a többi. Minden bajuknak forrása, hogy nincsenek kellően szervezve és nincsen, aki a földmivelő nép érdekeit a törvényhozás házában igazán és méltóan képviselné. Kérdik: miért nincs senki ott közülök? — Mert nem akarnak oda közülök senkit beereszteni. Mert a nép atyái egyedül akarnak uralkodni, mert — így mondják — még eléggé erre megérve nincsenek a földmivelők. És vajjon igaz-e ez? Nézzetek körül a házában és látni fogjátok, hogy nincs benne egy talpalatnyi föld, amelyet nem a földmivesek kezének munkája tett volna termővé, nincs egy asztal, amelyről nem az ő verejtékük édes gyümölcsét ennék és mit érne a gazdagoknak minden kincse s a hatalmasoknak minden hatalma, ha földmivesek nem volnának, avagy ha a földmivesek letennék az ást kapát és nem volna többé kenyér? A földmivesek vállain nyugszik az ország jóléte, földmives tenyereken ország ereje és hatalma, — mert ők: a nép. Ámde a kocka fordulón áll. A király akarja és a kormány kénytelen vele, hogy a hatalmasok dolgaihoz nekik is legyen szavuk. A törvényhozás kapuján ott zörget már az általános választójog és bebocsátást követel a nép számára. Ez lesz az ő megváltásuk. Az új törvény szerint választójoga lesz mindannak, aki huszonegyedik életévét már elérte és írni, olvasni tud. Ezzel Magyarországon a képviselőválasztók száma a két és

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

félmillióra fog emelkedni, holott eddig csak egy millió választó volt, és e másfélmillió férfi, akikkel a választók száma megszorodik, ők lesznek, a proletár földmivelő nép. Adig is, míg joghoz jutnak, és hogy a hatalom szét ne zavarhassa őket, ezentul mint politikai szabad szervezetek fognak működni, mert ha igaz, hogy a föld hatalmasai eddig az ország törvényeit az ő saját képük hasonlatosságára teremtették, — az eljövendő népparlament szintén a saját maga képeire fogja alkotni a maga törvényeit.

Igy beszélnek ma már a parasztok. Ebből aztán megérthetik az oligarchia és csatlósai, hogy ezer éves uralmuk a végét járja, s nehezebben fog nekik ezután sikerülni a „nemzeti parasztfogdosás.” A parasztok enunciaciójából következtetni lehet a másfél milliók politikai gondolkozására, s a hordó tetején álló kóklereknek nem sikerülend megmaszlagolni a hazát kereső parasztokat, a mindnyájunkért dolgozó és helytálló földmivesek millióit.

Egyenlőség és viszonyosság.

Az összes koalíciós lapok örömmel hirdetik, hogy Apponyi néhány nap múlva beterjeszti a katolikus papok kongruájáról szóló törvényjavaslatot. Csakugyan örülni lehet és kell is ennek, mert a katolikus kispapság nagy része aránytalanul szegényes fizetés mellett nyomorog. Régóta vajudik már a katolikus kongrua ügye. Még pedig azért vajudik oly sokáig, mert a rendezés

abból az alapelvből indult ki, hogy a katolikus kispapság nyomorításának kiegyenlítéséről a dus állami dominiumok sok-sok milliójával élvező főpapság tartozik gondoskodni. Ezt az elvet jó néhány év előtt maga Apponyi is hirdette. Most pedig kész Apponyi törvénye, mely a katolikus kongruára szükséges közel három millióból két milliót az állam nyakába varr. A katolikus alapok, szerzetes rendek és főpapok mind együttvéve csak hétszáz ezer koronát adnak. Egy negyedrész. Az állam pedig három negyedrész. Két milliót ajándékoz így Apponyi törvénye minden esztendőben a dugszegény katolikus főpapságnak, mely a kongrua egész terhet tartoznék viselni. Ezt a tényt már régen tudjuk és sokszor kiéleztük. De külön ki kell emelni azt a gyilkos iróniát, melylyel Apponyiék klerikális szellemű eljárásuk számára a negyvennyolcadiki huszadik törvényeikkben keresik az ürügyöt. Ez a törvény azt mondja, hogy az összes felekezetek összes szükségleteit az egyenlőség és viszonyosság alapján az állam tartozik fedezni. Az értelme nyilvánvaló: a szekularizáció. Ne legyen egyházi vagyon, hanem az állam fizessen mindent és mindent. A kis papot épen úgy, mint a püspököt. És ezt az értelmet így eszavarják ki az apponyiak: a püspökök kezében maradjanak meg a vármegyékre terjedő birtokok. A kongruához is melyet ők tartoznának viselni, csak egy kis alamizsnát adjanak. Ellenben az állam adjon a püspökök helyett két milliót katolikus kongruára, míg ugyanez az állam az egész protestáns egyház összes 2—300 százalékos adóterheinek enyhítésére mindössze három milliót ad. Előbb kapjon a katolikus episkopátus néhány milliárdnyi törzsvagyont, a protestáns egyházak ennek ellenében egy nagy semmit. Azután jön az egyenlőség és a viszonyosság, mely abból áll, hogy a szűzszoros értelmében „megyés” püspökök kapnak még egy évi kétmillió ajándékot: majdnem annyit, mint néhány millió protestáns ember együttvéve. Lám az egyen-

lőség és viszonyosság 48-as alapelvének ez a kegyetlen megunyolása az, aminek a klerikalizmus annyira örül, nem az, hogy a katolikus kispapság ezentul nem fog nyomorogni.

Apróságok.

Egyik nagynevű tudós professzorunk elkecseregte magát minapában, a magyar védőegyesületi közgyűlésen. Az iparvédő mozgalmat — így szólott — a nemzeti felhangolás szülte. Ez a mozgalom ellanyhult, mihelyt a nemzeti vezérek kegyelemre és a mint már tudjuk, minden feltétel nélkül megadták magukat, még a kardjuk megtartását sem kötvén ki. A nemzeti küzdelmet bűn volt oly hamar, oly kishitűen s oly módon befejezni, hogy mindenki megmentette a magat, de feláldozta a hazát. Igen ám professzor ur, a vezérek erre azt felelik: mert nem szabad kockára tenni a hazát, — inkább beleülnek a bársonyszékbe.

**

A tudós professzor urnak fenti kijelentését megerősítették a lepergett két év eseményei, s beszélnek a mindent kivihágosító tények. A nemzet vezérei tehát megmentették a magukat, de feláldozták a hazát. Igenis elveszett minden: az önálló vámtarifa is, a magyar bank is, sőt még a magyar vezényszó is. Sőt lett helyette új kiegyezés, lesz helyette új bankszabadság, lett helyette kvótaemelések és lesz helyette tisztí fizetések és legénységi létszámok szabályozása.

**

De hol késik oly sokáig a választói jog reformja? Kitérték a jövő héten kezdődő új ülészakra a költségvetés tárgyalását, következik utána az átdolgozott adóreform, ezután egy esomó igazságügyi javaslat, de azért az általánosnak semmi nyoma. Ugy látszik, az osztályparlament még na-

A „MAROS” TARCAJA.

Az utolsó ut.

Irta: NAGY LAJOS.

Szombat éjjel volt. A főmaradások, szeszivások, nagy, brutális röhögések és jakók éjszakája.

A lámpasorok égtek, a kávéházak nagy üvegablakain át is fény verődött az utcára. Némelyik ablakon betekintett. Félenken, mintha neki nem is volna szabad oda benézni. Urakat, szépruhájú nőket, nagy világosságot, sárga csillogást és italokat látott. És vidám nevetést. Mindez kevésbé volt fájdalmas, mert meggyötört, fáradt és elfáradt volt már. Legjobban a nevetés fájt neki, a mások nevetése.

Sokan jártak az uton, siettek. Nagy tolak lengtek a női kalapokon. Finom, prémes bundák simultak a ringó testekre. Egy nő és egy férfi egymás karjába fogódzva ment. Összesimultak. A járásuk erőteljes, kéjes és gondatlan volt. A nő csengően, bántóan kacagott. Csakhamar messze elhagyták őt s már nem hallotta a kacagást. Más párok is jöttek-mentek.

Néha fogat robogott az ut közepén. Két oldalán fűgén szaladt a kocsilámpák sugara. A patkók gyorsan és erősen kopogtak.

A lovak hévvel rohantak, röpitették a gazdagokat. És a lábaikat oly erősen vagdoszták nagy prűszköléssel úgy iparkodtak, mintha szegény emberek beteg testein gázolnának. A gazdagok lovai.

Fekete férficsoport jött. Hangos szavak, kiáltások hallatszottak. Egyik botjával hadonászott és kacagott. Ez is kacagott.

Ő bambán ment ide-oda bámult. Egy kávéházajtó előtt barnaképu cigányok álltak fekete ruhában és szivaroztak. Egy férfi zsebredugott kezökkel sietett el mellette és magában hangosan beszélt. Egy utcából ordító eneklés hallatszott. Durva, vastag férfihang és füttyszó. Fekete éjjeli hangok. Odább két részeg dülöngélt. Az egyik jajgatott, a másik kacagott. Így példázták az életet. Bámulók is akadtak, azok is kacagtak.

Feiig-meddig azt gondolta, hogy miért nevetnek ezek a bambák? Van ezeknek okuk a nevetésre? ... De nem nagyon gondolta ezt sem, mert alig-alig gondolkozott már. Nagy eltompultsággal ment, félenken és összehuzódva. És sunyin nézelődött.

Szegény asszony volt, nagyon szegény. Falun, rozoga viskóban született, tizenéves koráig a falujában lézengett, játszadozott, sok hideget és meleget szenvedett, gyakran unatkozott és apjától, anyjától gyakori verést, még több szidást kapott. Verték a testét, verték a lelkét. Akkor feljött Pestre. Kis cseléd lett. Két évre rá már gyermeke

született. Ez meghalt, azután mástól másik született. Ezt nevelte. Másoknak mosott, takarított főzött, ő maga piszkos volt és kopalt. Finom ételt soha nem evett. Csak a fiu születésének évfordulóján vett három cukrászsüteményt 18 krajcárért. Kettőt a fiu evett meg, egyet ő. Így ünnepelte meg évenként a legnagyobb nyomorúságának megszületését.

A fiu most már 23 éves, szabómunkás. Sápadt, vizenyős szemű, a ballábára biceg... A fiu indulatos és gonoszszájú. Az anyját, amíg otthon élt és hetenként pár forintot adott haza, naponta leszidta. Csekély dolgokért kínos átkozódások történtek náluk és egymást a pokolba kívánták.

Most együtt él a fiu egy leánnyal, aki előbb olesó utcai leány volt. Neki már nem adhat pénzt, mert minden fölös garast eliszik a leány, aki részeges és a fiut meg is veri. Ő szokszor megsíratta ezért a fiat.

... Egy ujságáruló suhanc lakott ott, ahová ő ágyra járt. Ez udvarolgatott neki és szombat estéként pálinkával traktálta. Egy meleg szürke kendőt is vett neki és gyöngéd volt hozzá. Így esett meg a dolog, hogy öregedésére viszony lett köztük. De csunya, nehéz betegséget kaapot a suhancból, kórházba került. A fia azt írta neki, hogyha oly disznó, hát, többé be se tegye hozzá a lábát. A részeges leány, a fiu szeretője, aki előbb olesó utcai leány volt, mi-

gyon sok dolgot akar biztonságba helyezni, miket nem akar a népparlamentre bizni. Sürgős az adóreform, ezt kell mindenekelőtt szentesíteni, nehogy a progresszivitást kifejlesszék az utódok. Jól mondta az egyszerűt, hogy a politika a nagy urak huncutsága, — ugyan mit fognak, mit akarnak még kifőzni uralmuk alatt, — mi által szeretnék meggyengíteni az őket felváltó népparalmat? Mert hogy irtóznak a parasztikus bekövetkezendő kotnyeleskedéstől, — az bizonyos. De csak azokon fut végig a borzadály, kik érzik, hogy a nagy megmérés alkalmával könnyűnek fognak találtatni.

**

Május elsejét szokott módon megünnepelik helybeli munkásaink. Szívvel kívánunk nekik szép időt, verőfényes tavaszi napot, boldog kedélyállapotot. Az írás szávaiként: a szegénynek minden napja rossz, legyen e tekintetben kivétel május elseje. Ápolják kebelükben érzésük melegével az emberiség nagy eszményeit, s plántálják azokat a maguk tisztaságában utódaik szívébe. Érezzenek együtt e napon az összes kitagadottak. Szegények összetartsatok, — ez legyen a jelszó, most és mindörökké!

H I R E K.

— **Városi közgyűlés.** A nagy garral hirdetett elértekezletet megelőzte f. hó 23-iki városi gyűlésről csak annyit, hogy az érvényben levő szervezeti szabályzatot, az indítványba hozott módosítások figyelembe vétele mellett leendő átdolgozás végett kiadták a városi tanácsnak.

— **Kinevezés.** A földmivelésügyi miniszter a szárazéri ministeri biztos mellé a véleményező bizottsághoz rendes tagnak **Farkas József** polgármestert nevezte ki.

— **A battonyai főszolgabírói állás.** A kinevezés folytán megüresedett battonyai őszolgabírói állásra csütörtökön hirdetett

pályázatot **Hervay István** alispán. Pályázók a törvényben megjelölt elméleti képesítést tartoznak igazolni. A pályázati kérvény a főispánhoz címzendő, mint a kijelölt bizottság elnökéhez s az alispánnál nyújtandó be. Pályázni lehet szóbeli jelentkezés útján is. A pályázati kérvények benyújtásának, illetve a szóbeli jelentkezésnek végső határideje május 26-ika. Az állás javadalmazása 3600 korona fizetés, 500 korona lakbér, 1000 korona utiatalány. Pályázni lehet ezen állás betöltésével esetleg megüresedő egyéb állásokra is.

— **New-York legnagyobb háza.** A legújabb felhőkarcoló. Amerikának, illetőleg az öt vilégrésznek az Eiffel-torony után következő legmagasabb épülete a Metropolitan Life Insurance Co. intézeti háza New-Yorkban. Az építmény, mely már nem is háznak, hanem inkább toronynak nevezendő, korai olasz renaissance-stilusban épült, az utca szintje fölé 203.6 m. magasságra emelkedik, az alapzat szintje fölé pedig 210.3 m.-re. Alapterülete 22.86—25.91 m., magasságra egyedül az Eiffel-torony szárnyalja túl 300 méterével. Az első 4 emelet facadeja gazdagon van díszítve fehér márvánnyal, melyet a belső téglafalazatra alkalmaztak. A torony többi része már aránylag egyszerűbb, csak a főpárkányok vannak márványból. A harmincadik emeletnél egy háromemeletes oszlopcsarnok áll, a harmincegyedik emeletet friz-szerűleg képezték ki és ballusztrádos körüljáró öleli át. Innét kezdve a torony mindegyik oldalán 8 lábbal keskenyebb és a harminkilencedik emeleten kezdődik a piramis-alaku tetőzet, amelyre helyezték el körülbelül 198 m. magasságban az oszlopon nyugvó obszervatóriumot. Az egész épület a járda alatt 9.75 m. mélyen közvetlenül az altalaj szikláira fektetett s kettős T. alaku tartókból összeszegecselt rostélyszerkezeten nyugszik. Az egész torony vas szerkezete 7500 t, ezt a súlyt az alapzaton 20 oszlop tartja, melyek szekrényalakukra vannak acéllemezből és szögvasakból előál-

lítva, lábozatuk külön öntött-acélból készült, melynek alapépülete 038/2.13 m. közt változik. Ezeknek a 0.91 m. magas cölöplábazatoknak alsó és felső lapja 76 mm. vastag. A szélnyomást négyszögméterenkint 145 kg.-ra számították, a tornyot teljesen szabadonállónak gondolva, ezekkel a föltételekkel egy külső oszlop maximális igénybevétele 3750, egy belsőé 1500 tonnát eredményezett.

— **Templomrablás.** Nagyváradról táviratozzák: Tegnap éjjel az itteni barátok templomát ismeretlen tettesek álkulcsossal kinyitották, a perselyeket kifosztották s több értékes ezüst tárgyat magukkal vittek. A rendőrség a templomrablókat keresni.

Sopronban husvét vasárnapján éjjel eddig ismeretlen betörőbanda feltörte a plébánia templom, székesegyház és a zsidótemplomok az ünnepeken jól megduzzadt perselyeit és tartalmukat elrabolta.

— **Fejős cethalak.** Természetesen csakis egy amerikai fejben keletkezhetett az az eszme, hogy a cethalak tejét hasznosítsa. Egy francia folyóirat szerint az amerikai (ki és hol? nincs megnevezve) egy öblöt készített el magának, melyet egy keskeny csatornával kötött össze a tengerrel. A csatorna egy erős fémszilippel volt elzárható. Egy kis hajóraj segítségével sikerült tiz cethalát a csatornába és innen az elzárt öblöbe terelni és szorítani. A cethalak táplálása céljából a zárt öbl partjának egyik részén nagy mennyiségben helyezte el a cethalak által kedvelt tengervízi növényeket, algákat stb. Egy hónap leforgása alatt a cethalak megszokták, hogy naponként pontos időben jelentkezzenek az etetésre. A cethalak megszokták a vállalkozó hangját és fütyentését is és hallgattak arra a névre is, melyen őket szólította. Az amerikai vagy hatvan ember segítségével fejteti a cethalakat, melyek teje caseine-ban felette gazdag. Az eléggé hihetetlennek hangzó közleményért a felelősség Ivane des Varennes urat terheli, aki a Revue des Animaux 1907. júniusi számában regéli a fentieket.

— **A horgosi Detre.** Akik az emberi faj degenerálódásán siránkoznak, azt mondják, hogy a régi acélizmok és vaskoponyák már csak a történelem mondaiban élnek s ma már nem akad Detre, aki nyíllal a koponyájában végigharcolná a katalaunumi nagy ütközetet. Hogy azonban még ma is akad kemény magyar koponya. Kocsmar János horgosi legény esete bizonyítja, aki husvétvasárnapján este hat óra után ment hazafelé, mikor verekedő legényekkel találkozott, akik valamelyik korcsmából kijövet kaptak hajba. Verekedés közben történt, hogy Mede Károly horgosi gazdálkodó legény kést rántott és azzal akarta a pityókos társait megszurkálni. Kocsmar János odarohant, kikapta a veszedelmes szerszámot a kezéből és nem akarta visszaadni. Verekedésre került a sor. Mede Károly kicsavarta a bicskát Kocsmar markából és teljes erejéből a feje irányába csapott. Az élesre fent kés egyetlen szempillantás alatt Kocsmar János bal szemébe furódott és az orra közvetlen közelében megállt, mint a karó. A kés pengéje teljesen bennmaradt a szemüregben, csak a kés nyele állott künn szabadon. A verekedő legények, közöttük

kor megtudta a betegségét. nagyon jóízűen röhögött.

Két hónapig volt a kórházban. Akkor elbocsájtották, de azt mondták, hogy még sokáig kell magát kezeltenie, minden héten menjen el rendelésre. És orvosságot irtak neki. Egy darabig szedte az orvosságot, de nem volt pénze, hát abbahagyta. Nem is ment el többé a kórházba.

Hosszu időre rá nagy seb keletkezett a jobb kezén. Munkaképtelen lett. A fia megajánlta, egy-egy koronát adott neki néha... Sápadt volt nagyon, a feje fájt szótlan, szomorú és feledékeny lett. Feledékenységeért a szálláson gyakran kinevették. Csak a szállásadó nem nevetett rajta, mert annak tartozott, az haragudott rá és gyűjtögette az erőt a kidobásához. Nagyon szegény asszony volt, szomorú és beteg volt, tehát jó sok lelkierő kellett a kidobásához. Már három hét óta gyűjtögette a szállásadó a lelkierőt, már csaknem elegendő volt együtt, mindössze pár napig kellett volna még gyűjtenie. De ő nem akarta azt megvárni...

Es most ment.

Valahonnan zene hallatszott. Izgatott, gyors zene. A tuloldalán pár ablakban világosság volt. Erre kifelé már alig járt egy két ember. A fal mellett sötét elmosolyodott alak közeledett feléje, keményen kopogtak a léptei. Ő csak ment. Jól összehúzódott a

szürke kendőbe, az emlékebe, a szerető ajándékába. Beteg kezében egy kis üveget szorongatott.

Hátranézett. Hosszu, végtelen lámpasor nyult el előtte. Valami szürke zsisibongás is hallatszott. Aztán megfordult és ment kifelé, a sötétség, a csönd felé.

Otthon is elvégezhette volna valahogy a dolgot, de csak úgy eszébe jutott, hogy elmegy. Kimegy a városból, egy elhagyott helyre. És ez a gondolat megtetszett neki, nagyon megtetszett, anélkül, hogy valami különösebb értelme lett volna és most ment kifelé, maga mögött hagyva a várost, az embereket, a sárga fényt, zsisibongást, ment előre és merőn, fájó vágyódással bámult bele a mély sötétségbe, a végtelen nagy csöndbe, melyhez mindig közelebb és közelebb jutott...

Mede Károly, a vérfagyasztóan borzalmas jelenet láttára ijedten rebbentek széjjel, a népcsődületből pedig valaki orvosért futott. Mivel az nem tudott segíteni Kocsmár János baján, a szerencsétlen embert, akinek már csak fél szemevilága volt, bevitték Szegedre. A városi közkórházban Boros József dr. a bicskásszemű embert elaltatta és úgy huzta ki — nem kis erőfeszítéssel a kést a szemből. Az orvosok kijelentése szerint Kocsmár Jánosnak a borzasztó eset közben az agyát nem sértették meg és rövidesen föl is gyógyul. Ő maga különben azt mondja, hogy azalatt az idő alatt, amíg a bicska a szemében volt, csodálatosképpen semmi különös fájdalmat nem érzett. A bicskázó horgosi legényt később a szegedi rendőrség intézkedésére letartóztatta a horgosi csendőrség.

— **Kiss szerencsése nagy!** Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeremények mellett számos kisebb nyerevények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsését. — Ezer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg. — Az új sorsjáték I. osztályának húzása május 21. és 23-án lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos utca 13), mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsése Nagy!

— **Változások a Vezuvon.** Akik a Vezuvot legutolsó kitörése előtt látták és most ujólag megtekintik, alig ismernek rá, annyira megváltozott a külső formája. A Vezuvon történt nagy átalakulásokról a Vezuv-observatórium igazgatója, Mattencchi tanár számol be. A Vezuv kráterének nyugati széle 107. a keleti széle 120 méterrel lett alacsonyabb, mint azelőtt volt. Körülbelül százmillió köbméter tömeg sülyedt le a kráterbe. A nagy kitörés előtt a kráter majdnem ezer méter volt, most 670 méter mély. A kráter területe 640 méter volt, most 720 méter. Az ürege 84 millió köbméter helyet foglal el. A kiömlő láva a Vezuv déli részén 10^{1/2} millió köbméter tömegben terül el. A kitörés alkalmával a füst, a gőz és hamu 10—12 kilométer magasságig emelkedett fel. A hegy körül a hamu 10—17 méter vastagságban rakódott le. Ezek mind hozzájárultak a Vezuv külső alakjának megváltozásához.

— **Emésztési zavar tüdőbajosoknál** egyike a legkellemetlenebb komplikációknak. Ezen betegek, kik a legjobb táplálkozásra vannak utalva, az étvágy megszűnése nagyon meggondolandó körülmény, melynek folytán a különben jó eredménnyel haszcseesot-készítmény, mely a gyomrot megterheli és kellemetlen ízű, a beteg által nem szívesen vétetik. Szerencsére létezik egy creozot-készítmény, mely mindezen kellemetlen bajokat elmulasztja. A „Sirolin-Roche“ nem zavarja az emésztést s kellemes ízénél fogva étvágytalan betegek is kedvelik. A gyomor működésére a legjobb hatással van. Kapható minden gyógyszertárban.

— **Az elmebaj gyógyítása.** A modern elmebetegségek jelszava, hogy gyógyíthatatlan elmebaj tulajdonképpen nincs. Ez a jelszó csak arra szolgál, hogy kiirtsa a köztudatból az „élőhalott“ak fogalmát. D. C. G. Easterbook skót elmebetegségek most oly felfedezést tett, mely a maga szenzációs jelentősége mellett egyszersmind igazat ad azoknak, akik az elmebajok gyógyíthatatlanságát hirdetik. Azt tapasztalta ugyanis, hogy az elmebajok legtöbbször, de különösen a phtizis-betegségeknek van egy kitűnő gyógyítószere: a levegő. A betegeket ki kell vinni a szabad levegőre, mikor süt a nap. A napfény és a levegő visszaadja, amit az emberi ész visszaadni nem tud, az agyvelő nyugalma. A beteget egy hónapon át ágyban viszik ki a levegőre s tejkurára fogják. Az eredmény Easterbook véleménye szerint meglepő. Egy hónap múlva a betegek már felkelhetnek az ágyból s apránként megkezdik az életbe való visszatérést.

— **Tolsztoj és Edison.** Kelet és Nyugatnak ez a két nagy szelleme érdekesen találkozott egymással. Tolsztoj is, Edison is nagybetegek voltak az utóbbi időben. Az egész világ érdeklődése betegágyuk felé irányult s az újságok nap-nap után közöltek híreket arról, hogy érzi magát a két nagy ember. Edison egy alkalommal olvasván Tolsztoj állapotát, meghagyta környezetének, hogy táviratozzanak Szentpétervárra egy ot-tani céghez, hogy küldjön azonnal a beteg Tolsztojnak egy fonográfot. Azt akarta elérni vele, hogy a költőnek ne kelljen többé fárasztania magát az írással, elég ha élőszóval mondja be amit írni akarna. Tolsztojt roppantul meghatotta Edison figyelme s most, hogy meggyógyult megleghangu levélben mondott neki köszönetet.

— **Szmizsár tisztelendő ur és a lucskii asszonyok.** Lucski szepesmegyei tófaluban nagy háborúság folyik. Már idestova esztendeje hadakoznak a falubeli tótok a papjukkal. Szegény főtisztelendő Szmizsár Boldizsár lehet, hogy legderékabb pap, nem vétett a lucskiiaknak tán még gondolatban se, de azért csak folyik ellene a harc. Folyik pedig azért, mert Szmizsárnak már a pusztaléte Lucskiban botránykö. A községnek ugyanis volt egy papja, de azt a püspök állítólag pánszláv üzelmek miatt elmozdította. Helyette küldte azután Szmizsárt. Feltehetőleg ezek után, hogy Szmizsár jó magyar ember. Mondanunk is fölösleges, hogy kívánatosnak tartanók, hogy minden községnek derék magyar papja legyen s így az elmozdított pánszláv pap helyét is a magyarság szempontjából csak öröndetesnek tartanók, ha Szmizsár főtisztelendő ur volna Lucski község papja. De a lucskiiak másként vélekednek s mióta Szmizsár a papjuk, azóta — nincs papjuk. Mert Szmizsárt nem vallják magukénak s mióta ott van a községben, ők nem járnak templomba, temetéshez nem hívnak papot, szóval bojkottálják Szmizsárt és Szmizsárban a a vallást is. Bojkottálják most már nemcsak a maguk személyében, de a gyermekeik számára is. Szmizsár a minap sorakoztatta a gyermekeket a templom udvarán, hogy a vallástani órára a templomba vigye őket. Egyszerre csak vagy negyven felbőszült asszonyból álló csapat rohant az udvarra és hazakergette a gyerekeket, miközben válogatott szidalmak-

kal illették a bojkottált papot. A plébános feljelentésére a csendőrség megindította a nyomozást és harminckét asszony ellen emelt vádat az ügyészségnél. Lesz tehát tárgyalás, lesz ítélet — börtön, pénzbírság — de hogy rend és béke lesz ebből, azt ugyan aligha hiszi a bíróság is, a püspök is. Ellenben könnyen lehet belőle — új Csernova. S talán ennek megelőzése végett még sem ártana tán elővenni minden faktor-nak a jobbik esztét.

— **Egy levél világsétája.** Hatalmas utat tett meg egy Franciaországból Kassára utnak indított levél. A levelet Havreban adták fel ajánlva 1908. január 30-án. A címen a francia Hongri helyett Hungary volt írva, mit a francia postakön tévesen Hon-Gaynak olvastak; ez egy város Tonkin francia gyarmatban, mely Hátsó-India északi részében, Kína határszélen van. Hon-Gayból az ugyancsak Tokin tartománybeli Haiphongba ment a levél. ahol ráírták, hogy Hungary az Hongrie és így a kellő irányítás folytán a január 30-án Havreban feladott levél e napokban, tíz hét után az indiai francia gyarmatról megérkezett Kassára.

— **„Vita“ az Élet.** A hazai „Vita“-forrás egyike legkitűnőbb alkalikus gyógyvizeinknek, mely úgy kiváló gyógyhatása, mint kellemes üdítő ízénél fogva gyorsan tért hódít. Orvostanáraink melegen ajánlják a gyomor, köszvény, húgysavas, diathesis, diabetes, vese- és hólyaghurutok, az emésztő és lélegzési szervek, bélbajok, anyagcsere stb. bántalmaknál. Remélhető, hogy nagyközönségünk is pártfogásában fogja részesíteni a „Vita“-forrást a hasonló külföldi ásványvizekkel szemben.

VITA

SÓSKUT FORRÁS VASMEGYI

ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgy hólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Lipót-körut 29.

Főraktár Makón: Beregi Lajos urnál.

Kapható: gyógyszertárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Közönség köréből.

*E rovat alatt közlemények díjtalanul közzétesznek, a felelőség azonban a beküldőt terheli

Nyilatkozat.

A „Makói Ujság“ 23-iki számában „Egy képtelen felebbezés“ címen egy hírlátott napvilágot, melyre a „Makói Ujság“ csinálóinak a következőket válaszolom:

Szemszédett hazugság az, hogy én azért felebbeztem meg a városi képviselő-

testületnek a v. képviselőválasztók névjegyzékének összeállítására a bizottság kiküldését, mivel engem a bizottságba be nem választottak. Ilyen állítást csak a M. U. tehet. Nyilvánvaló, hogy az illető újdonság szimatolása alkalmával rossz szemüveget használt, mikor felebbezésemet betekintette, tessék neki szemüvegét jövő vásárkor gukkerrel kieserélni, nem kell többet mondanom.

Makó 1908. április 24.

Vigh Imre.
v. képviselő.

Az anyakönyvi hivatalból.

Az elmúlt hét népmozgalmi adatait a következőkben adjuk:

Elhaltak: Vig Ferencz 2 hó, Diós Julianna 9 nap, Setét Antal 75 év, D. Nagy Anna 74 év, Palotás Erzsébet 78 év, Hajdu János 3 nap, Nagygyörgy István 26 év, Balogi Lidia 81 év, Pap Sándor 9 hó, Szentpéteri József leánya halvaszületett, Józó Antal Pál 1 hó 21 nap, Kovács Mária 1 hó, Magyar Katalin 82 év 7 hó, Zsákai Gyula 2 év, Bihari Erzsébet 5 hó, Hajdu Béla 2 nap, Rubinstein Ignác 37 év, Magyar Erzsébet 27 év, Joó Margit 14 nap, Jar Sándor 8 év.

Született 11 fiu, 9 leány, összesen 20 egyén.

Meghalt 9 férfi, 8 nő, összesen 17 egyén.

A születés 3-mal haladja meg a elhaltak számát.

Házasságra jelentkeztek: Lipták Béla Gilice Erzsébettel, Raffai József Banyai Rozáliával, Erdei Ferenc Szabó Rozáliával, Horváth Imre Ferenci Máriaival.

Házasságot kötöttek: Igaz József Oláh Máriaival, Szalma István Papp Erzsébettel, Szabó Sámuel Szalkai Lidiával, Kucsebata Mihály Kovács Juliannával, B. Szücs János Fehér Veronikával, Horváth Imre Ferenci Máriaival, Erdei Ferenc Ádám Juliannával, Botka Lajos Sándor Török Etel Lidiával.

Csarnok.

Csalánlevelek a pápaság történetéből.

Irtá: KÁLMÁN DEZSŐ.

(Folytatás.)

VIII-ik Jánosról azt állítja egy „Liber pontificalis“ című munka, mely a 13-ik század elején a Vatikán könyvtárában találtatott fel, hogy nevezett pápa nem férfi, hanem egy mainzi születésű szép lány lett volna, ki egy körmenet alkalmával gyermekszületési fájdalmak között halt meg. A 13-ik század protestáns irói e felvetésnek ellene mondtak, azt állítván, hogy a „Liber pontificalis“ elbeszélése nem egyéb, mint gunyos allegória X., XI. és XII. János pápák fajtalanására. Akármint legyen is a dolog, annyi áll, hogy XX-ik János ezen kronika folytán magát XXI-iknek nevezé és Johanna papissát Péter utódjai közé sorolta.

VII-ik István is mokány gyerek volt. Elődje a sokat hányattatott Formosus. Arnuli német király római császárrá koronázta. VII-ik István az Arnuli-ellenes párt-hoz tartozván, elődjének holttestét a sírból kiásatta s a felbőszült tömeg által a Tiberisbe dobatta.

Egyik legfeketébb pont a pápaság történelmében az ugynevezett „Pornokratia“, vagyis azon időszak, midőn 50 évnél tovább két aljas életű nő, gyakorolt uralmat az egyház felett, minden méltóságot, hivatalt osztogatván szeretőiknek és bérencéinek. E két nő volt Theodora és ennek leánya Marozia. Mindketten Alberico toscánai határgrófnak ágyasai valának. III-ik Sergiust ezek emelék a pápai székre. III-ik Sergius halála után a pápai székre lépett X-ik János. Ez mélyen elkeseredve az egyháznak aláülyedt állapota miatt, azon volt, hogy azt megszabadítsa a ránehezülő aljas kormányzástól s ezt annyival is inkább kivihetőnek vélte, miután az egyik nő Theodora már meghalt. Azonban élt még Marozia, s a szegény Jánosnak keservesen kelle buzgalmáért lakolni. Marozia öt Péter nevű testvérel együtt börtönbe vettette, s ott őket megfojtatta.

Ekkor Marozia III-ik Sergius pápával nemzett fiát tevé pápává XI-ik János név alatt. Ezt ismét Marozianak, Alberico határgróftól nemzett fia, ugyancsak Alberico taszitotta le a pápai székről és anyjokkal együtt börtönbe vetette. A fiatal Alberico 22 évig bitorolta a főhatalmat Rómában szenátor cím alatt, mely idő alatt a római pápák tökéletesen tőle függtek. Alberico fia és utódja utódja Obtáviánus 18 éves korában magához ragadván mind a világi, mind az egyházi hatalmat Róma felett, mint XII-ik János lépett a pápai székre.

XII-ik János Ottó császárnak szent Péter testvére esküdött meg, hogy az Olaszországban hatalmaskodó Berengárral soha semmiféle összeköttetésbe nem lép. Alig távozott Ottó Rómából, János Berengárral szövetekezett. Ottó most visszafordulván, Jánost mint gyilkost, istenkáromlót letette, s helyébe VII-ik Leót választotta. Ottó távozta után János ismét visszatért s s legbarbárabb busszut állott ellenségein. Szerelmi kaland édes órájában verték agyon.

V-ik Gergely is beillett volna Dalmáciába morriknak. Császári rokonának III-ik Ottónak segítségével az ellenpápa által védett „Angyalvárt“ bevette s dicsőséges uralkodását azzal kezdte meg, hogy az ellenpápát megcsónkította. VIII-ik Benedek 12 éves korában lett pápa. Képzeltet felül haladó fajtalanágai miatt elüzetett s helyébe III-ik Szilveszter választott. Majd visszajövéen ismét pápai méltóságát VI-ik Gergelynek pénzért eladta. Később semmit sem akarván tudni az üzletről, hivatalát ismét megtartotta. Most aztán igazán döge volt a pápának, lévén egyszerre három darab is. VIII-ik Benedeket Desiperius abban így jellemzi: „Akinek élete, miután pápává lett, hogy mily ocsmány, aljas és átkos lett legyen, irtózom elmondani!“

Csalatkoznánk azonban, ha azt hinnék, hogy a nép egészen szemet hunyt az eféle irtózatosságok előtt. Ha nem is szólhatott szembe a tényleges hatalommal, ott volt azért nála a guny, a humor, mely-

lyel az elfajult papságot s annak titkait ki-paródiázta. E korszakban divatözött az ugynevezett „Bolondok ünnepe“ mely január 1-től 6-ig tartott, s következőleg ment végbe. A nép választott maga közül egy u. n. episcopus stultorumot, kinek nevetséges öltözetben misézni kellett, mialatt a hallgatóság az oltár lépcsőin bolondnál-bolondabb játékokat vitt véghez. A „szamar ünnep“ azon szamar tiszteletére tartatott, melyen Jézus Jeruzsálembé bevonult. Ez ünnep hőse egy miséző ruhához hasonló lepedőbe bujtatott szamar volt, mely előtt éktelen ordítózások között hajlongtak. E népszokások a pápák minden tilalmainak dacára is, egész XIV. század elejéig fontmaradtak.

VII-ik Gergely, előbbi nevén Hildebrand az 1047-iki római zsinaton kimondotta a papok nőtlenségét. Az alsóbbrendű papság nem akarván magát a családi élet örömeitől megfosztatni engedni, felzudult ezen pápai intézkedés ellen.

Gergely a népet lázította fel ellenük. A felbőszített tömeg a nős papokat agyonverte, s nejeiket az oltár lépcsőire hurcolván, ott tett rajtuk erőszakot. És Gergely terve diadalt aratott. Gergely előtt minden európai koronás fő meghajolt, egy kivételével és ez az egy László király volt, ki olyan formán talált a szent atyával beszélni, hogy „otthon parancsoljon“. Belső titkos tanácsosai voltak Gergelynek, Mathid toscánai határgrófné és ennek anyja Beatrix. Mondják, hogy ezekkel valódi szellemi barátságban élt. Pap, asszony, reverenda és szellemi barátság?

VIII-ik Bonifátius idejében a pápai hatalom kezdett alább szállani. A fejedelmeknek szintugy, mint a népeknek szemek felnyitak. Bonifátius ezt semmiképen sem akarta átlátni, s midőn Fülöp francia királylyal meghasonlott, bullájában ekként szölt hozzá: „Te a lelkiekben, világiakban egyformán alattunk vagy, a másként vélekedőket eretnekeknek nyilvánítjuk. Mire a királyi válasz ez lön. Tudja legfőbb bolondságod, hogy mi a világiakban senkinek alattvalói nem vagyunk... a másként vélekedőket eszteleneknek és bolondoknak véljük, Bonifátius atokkal felett; átkának következménye az lett, hogy Fülöp emberei, Nogaret és Colonnai vaskeptyüs kezeikkel olyan hatalmas „manu propriákat“ teremtettek Bonifátius szent képes felére, hogy csak ugy csattant, E miatti szegényében meg is halt.

Bonifátiusra ezt a sirverset készítették:

Intravit ut volpes, tanquam leo pontificavit.

Exiit ut canis, de divite factus inasis.

Magyarul: Rókai ravaszúsággal lépett a székére, papáskodott mint oroszlán, ki mult mint eb, gazdagból koldussá levén.

VI-ik Kelemen is nagyon szerethette a szép menyecskéket. Midőn Johanna nápolyi királynő férjét, Endrét, a magyar királyfiát meggyilkoltatta, Kelemen a szép királynőt felmentette minden büntetés alól, azaz indokolván fölmentését, hogy Johanna tett-alkövetésekor az ördögtől meglévén bűvölve nem birt szabadulni attól. A fölmentésnek valódi oka az volt, hogy Johanna potom árért adta oda a pápai széknek Avignon-

s e mellett még a pápa reverendáját, mint aféle jóvérű menyveske, jól körülkarazérozta. IV. Sixtus egyike volt kora legtudományosabb, de egyszersmind legerkölcstelenebb embereinek. Rómában borbélyházat állított, melyből szép jövedelmet húzott. Egy költő e verset írta rá:

„Gaude Prisce Nero vincit te crimine Sixtus.

Hic scelus omne simul, clauditur et vitium“.

Magyarul: Örvendj Néró, téged gazsággal fölülmult Sixtus; mert benne minden gonoszság és vétek összepontosul.

Halála napján egy korabeli író így nyilatkozott róla: Ma szabadítá meg Isten a maga népét ezen gonosz és igaztalan kezeiből, kiből sem Isten félelme, sem szeretet a keresztény nép iránt nem volt, hanem kínél a kéj, fukarság és hívságos tisztelet minden értékkel bírt.

Szükségtelen többlet mondanunk róla.

VIII-ik Ince nagyon sokat fáradozott az emberi nem szaporításán. Nagyon jó török-basa lett volna belőle. Nemzett 16 gyermeket, 8 fiút és 8 leányt. No de nem is marad a kor irányában hálátlan, mert ezen érdeméért a „haza atyja“ szép címmel halt meg. A következő distichtont készítették rá:

„Octo nocens genuit pueros totidemque puellas.

Hunc merito potuit dicere Roma patrem“.

Magyarul: Nyolc fiút és ugyanannyi leányt nemzett. Nevezheti tehát Róma őt atyjának.

Hogy az indulgentiáknak (bünbocsátó levelek) annál nagyobb keletjük legyen, kihirdeté, hogy az indulgentiák a purgatóriumban kinlódó lelkek szenvedéseinek megrovidítésére is használnak. Nevezetesen Incének ama Németországba küldött bullája is, melyben mind a férfiak, mind az asszonyok közül olyanok, kik az ördöggel cimboráskodván, a katolikus hitet megvetik s megrontással, varázslással foglalkoznak s a földet megterméketlenítik, nemkülönben a fákat és embereket magtalanokká teszik. Ezért szükséges, hogy az ilyenek nyomoztassanak s ha boszorkányságban találtak, irgalom nélkül megégettessenek. Hogy az ítélő bírák tájékozhatassák magukat a boszorkányok megítélésében, egy könyv is adatott ki ily címen: Az ördög pörölye.

VI. Sándor a legfajtanabb ember volt, aki valaha élt. Szennyfoltja az emberiségnek, gyalázata a vallásnak. Irtózáttal fordul el tőle minden jóérzésű ember s nevének említésére felforr a vér. Csak egy párt említünk viselt dolgai közül. Olyan tárcvigalmakat adott, melyekben minden férfinak és nőnek anyaszült meztelenen kellett megjelenni. Díjat kapott az ily alkalmakor az, aki legmesteribb módon tudott fajtalanokdni. Egy Vanozzia nevű nővel nemzett négy fiút és egy leányt, kik közül Caesar és Lukrécia kedvencei voltak. Lukréciaival házasetet élt s vele nemzett leányát szintén ágyasául használta. Lukrécia egyformán kéjelgett apjával, Sándorral és fivérével, Caesarral. Nem lesz érdektelen ideiktani Lukrécia epitaphiumát: „Hoc ja-

cet in tumulo Lucretie nomine, Lais Patris Alexandri filia, sponsa nurus.“

Sándor találta fel a könyvcenzurát, hogy botrányos élete ellen a közvélemény hangosabban ne nyilatkozhatassék. Némelyek szerint rothasztó ideglázban, mint fajtalan életének következményében, mások szerint mérég által mult ki. Ő róla szolt Samuasa-irusnak eme verse: Vendit Alexander, altaria, peccata, Cristum Emerat ille prius, vendere iure potest. Magyarul: Elád Sándor mindent: oltárokat, bünöket és a Krisztust. Előbb ő maga vette ezeket — joggal adhatja el tehát.

XIII. Gergely a párisi vérmenyegző hírének hallatára Rómának minden harangját meghuzatta, Te Deum laudamust tartott a templomban s emlékpénzeket veretett ily körirással: „Ugenottorum Strages.“ V. Pál „Vice-Isten“-nek cimezteté magát. Hogy a derék velencei szerzetest, Sarp Pált, ki ellene hatalmasan menydörgött, elhallgattassa, orgyilkosokat bérelt. Midőn a brávó bedöfte törét a szerzetes mellébe, ez így kiálltott fel: Ismerem a római curialis stylum! (Vajjon szegény Strossmayer püspököt is nem erre a római curialió stylumra akarták-e megtanítani 1870-ben Rómában? Könnyen kitelhetik biz az ott, hol a „fuis sanctificat media“ — a főelv.)

560—1908. vhtó szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a makói kir. járásbírószáznak 1908. évi 113—4 számú végzése következtében Dr. Gerő Géza makói ügyvéd által képviselt Bleier Gyula makói lakos javára Varga Pál makói lakos ellen 190. K. — f. s. jár. erejéig 1908. évi március hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 986 kor. — fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: kocsik, butor, koporsók és korszoruk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a makói kir. járásbírószáznak 1908-ik évi V. 314—4 számú végzése folytán 190 kor. — fill. tökékövetelés, és eddig összesen 84 kor. 28 fillérben bírólilag még felmerülendő költsége erejéig, Makón, a váradi utcában, és folytatólag a Dessewffy téren leendő megtartására 1908. évi április hó 30-ik napjának délelőtti fél 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel egy megegyezéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Makón, 1908. apr. hó 17-ik napján.

Kuhn János,
kir. bír. végrehajtó

Nyilttér.

Messa
Radium
Lonisiene
Taffet

Selyem

és Henneberg
selyem 60
kr-tól feljeb
bérmintve
és vámmint
tesen.
Minta postá
fordultával

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Szép és tiszta csomagoló papiros

viisszamaradt budapesti lapok

mely

gyümölcs, paprika, hus

stb. csomagolására igen alkalmas

kilonként 6 krajcárért

kapható

Gaal László

főtéri könyv- és papirkereskedésében

valamint

Kazinczy-utcai házánál

Biztosítom arról, hogy ha a fővárosi napilapok helybeli utcai elárusítását elvállalja, tisztességes keresethez fog jutni. A szükséges feltételek

Gaal László

főtéri könyv- és papirkereskedésében tudhatók meg.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsiei comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult **házi szer**, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, osztránál és meghúléseknél**, bedörzsölésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszóván minden gyógyszerárban kapható. — **Főraktár:** Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerháza az „Acany országúthoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

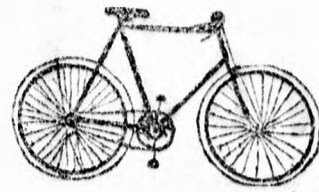
Mindennapi szétküldés.

Nyomdai munkák

izléses és csinos szedéssel, színes vagy fekete nyomással legolcsóbban

GAÁL LÁSZLÓ

könyvnyomdájában állítatnak elő.

Szántó kerékpárai híresek az egész országban.

A világhírű Helical Premier kerékpároknek egyedüli főelárusítója Csanád és Torontál me-
o o o o gyékben. o o o o

Kedvező részlet fizetési feltételek.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

oo Modern javító műhely. oo

Tisztelettel

Szántó József

gépraktáros SZEGED, Városház mellett.
Telefon: Raktár 6., Telep 558 szám.

Akar pénzt keresni ? Ha igen, úgy bővebb felvilágosítás végett fáradjon be lapunk kiadóhivatalába Fötér. Böhm ház.

Első makói országos szabadalmazott temetkezési intézet.

VARGA PÁL márványkő koporsói messze tulszárnyalják még az üvegfedeleles ércelemz koporsókat is, mert VARGA PÁL koporsóinak mind a két oldalán van ablak a holt egyén megszemlélésére. És a levegő kiszivattyuzásával a holt egyén megvan mentve az elenyészéstől minden bebalzsamozás nélkül. oooo oooo oooo oooo oooo oooo oooo oooo oooo oooo

Temetkezési raktár a Hollóssy Kornélia színház mellett jobbra.

Tisztelettel értesitem azon megszorodott családokat, ahol haláleset adja elő magát, hogy a temetést nálam rendelje meg, a mennyiben aztszemélyesen intézem el egész a sirba való letételig.

Ennélfogva a megszorodott szívüektől becses pártfogást kér legalázatosabb szolgáljuk:

V A R G A P Á L.

Schvéd Manó

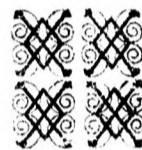
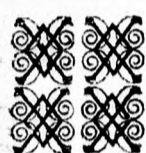
uri szabó

Szegedi utca Danner ház

Divatos öltönyök elegáns kivitelben **15** forinttól fejebb.

Tessék rendelni.

**Eljegyzési kár-
tyák, esküvői és
báli meghívók**

modern kiállításban, csinos
szedéssel, tiszta és olvasható
fekete vagy színes nyomással

Gaál László
könyvnyomdájában szerezhetők meg.

